دیموکراسیەت.. برینێك لە زیهنی ڕۆژهەڵاتیەکاندا! … جوتیار

لە ڕۆژهەڵاتی گیرۆدەبودا بە فەرهەنگە (پریمیتیف)کان و ترادیسیۆنە کۆمەڵایەتی و لاهوتیەکان؛ مرۆڤ پێویستی بە دیموکراسیەتێکی باڵانسگیر هەیە تا ببێتە بنەما بۆ دروستبوونی تێگەیشتنێکی گشتگیر لە چەمکەکانی ئازادی و مافە گشتیەکانی ئینسان، لەودیدگایەوەی کە دیموکراسی کراسێك نییە بیپۆشین، پێویستە لەو کۆمەڵگایەنەدا بارتەقای ئەو بۆچونە شیکردنەوەو ووردکردنەوەمان بۆ ئەو چەمکە گلۆباڵە هەبێت کە نەیتوانیوە ئیدێنتیتێی خۆی وەك چەمکێکی فەلسەفی\ سیاسی بەسەر ئەقلیەت و دیدگای تاکی ڕۆژهەڵاتیدا بگونجێنێت.

بۆ ئەوەی دیموکراسیەت وەك ماتەریاڵ و کاڵا لە لایەن سەرمایەداریەوە بە مارکێتینگ نەکرێت، یاخود بە سەر کۆمەڵگا داخراو و گیرۆدەکاندا بازرگانی سیاسی پێوەنەکرێت، پێویستە دەریچەکی ئەقلی فراوانتری بۆ بدۆزرێتەوە تا ڕێگاکانی تێگەیشتن لەو چەمکە لە پەیوەست بەو کۆمەڵگایانە کراوەتر ببێت.

دیموکراسیەت ئەگەر بە خەسڵەتە ڕاستەقینەکەیخۆی وەك چەمکێکی زیهنی بەرخوردی لەگەڵدا نەکرێت ئەوە ناتواندرێت بکرێتە مامەڵەیەکی پراکتیکی لە دنیای واقیعدا.

قسەکردن لەسەر دیموکراسی لە کۆمەڵگا ڕۆژهەڵاتیەکاندا تا ئاستی بنبەست تەوەرێکی قورسە، چونکە شتێك نییە بتوانێت لەو شوێنەدا دیموکراسیەت بەرهەم بهێنێت، دیموکراسیەت بەرهەمی ئەقلێکی سیاسی تەندروست و وشیاریەکی کۆمەڵایەتی پگەیشتووە، بەرهەمی تواناو پێگەیشتنی سیستەمێکی پەروەردەی مەعریفی و ژیرگەرایە، دیموکراسیەت لە مانا کورتکراوەکەیدا یانی بەرخوردێکی یەکانگیرو تەندروست لە نێوان دەستەڵاتوو کۆمەڵگادا؛ کەواتە دیموکراسیەت تەنها دەتوانێت بەرهەمی بەیەکەوە مامەڵەکردنی ئەو دوو چەمکە بێت، ئەگەر نا نە دەستەڵات دەتوانێت ببێتە خاوەن پاڕادایمی سیستەمێکی سیاسی\ئابوری سەرکەوتوو نە کۆمەڵگاش دەتوانێت لە فەزایەکی فەراهەمکراوی دیموکراسیدا گوزەرانبکات،(فرانك ڤالتەر شتاینمایەر) سیاسەتوان و ڕۆشنبیری ئەلمانی لە وتارێکدا باس لەوە دەکات کە (دیموکراسی تەنها گوزارشت نیە لەو شتەی کە خۆت دەیخوازی، بەڵکو هەندێك جار سازشوو باڵانسە).

خەریکە بە هۆی ئەو هەموو مانا پێدانەیەوە دیموکراسی ببێت بە خراپترین فۆرمی حوکمڕانی بە دەست مرۆڤەوە، بە دەست ئەو هەموو دەلالات و ڕەهەندە جیاوازەنەوە، لەو پەڕی دینگەرا تا ئەوپەری مولحید قسە لەسەر دیموکراسی دەکات و هەر یەکێك دەیەوێت لەدیدگای خۆیەوە پێناسەیەکی جیاوازی پێبدات.

ئێمەی ڕۆژهەڵاتی کێشەمان لەگەڵ دیموکراسی تەنها ئەوەیە کە پێمان وایە ئەو چەمکە تەنها دەبێت دەستەڵات و ئۆپۆزیسیۆن بەرخوردی لەگەڵدا بکات، پێمان وانییە کە تاك بە تاکی کۆمەڵگا دەتوانێت بەشداربب□ت لە داڕشتن و بونیادی ئەو سیستێمەدا؛ خەڵکی کە نەتواندرێت فێربکرێت بە وەی وەك هاوڵاتیەك ئەرك و مافەکانی بناسێت لە ناو کۆمەڵگادا ئیتر دیموکراسی دەتوانێت لە ناو ئەو هەموو مەدلولاتانەدا چیبکات؟!، دەتوانێت چی کاریگەریەکی هەبێت لە یەکانگیرکردنی پەیوەندیە سیاسی و کۆمەڵایەتیەکاندا، ئێمە تاکو ئێستا تێگەیشتنمان بۆ ئەو چەمکە لە (هەڵبژاردن) تێپەڕی نەکردووە، ئەویش زۆر بە ناتەندروستی و جیاواز لە هەموو بونیادو یاسا نێونەتەوەیەکان کە بۆ ئەو پرۆسەیە دەستنیشان یان فۆرمۆلەکراوە، لەوەشدا نازانین کێ لە کۆتایەکەیدا بڕیار دەدات (باشەکان) یان(زۆرینەکان)!؟، کێشە گەورەکەی دیموکراسی لای ئێمە ئەوەیە کە دەبێت زۆرینە لە کۆتایەکەیدا قسە بکات نەوەك ئەقلێکی پگەیشتوو و تەندروست، وشیاری دەتوانێت لێرەدا ڕۆڵ و کاریگەری خۆی بسەپێنێت کاتێك زۆرینەیەکی سیاسی گەمژە دەبێت بە خاوەن ماڵی دەستەڵات و لە وێوە دێت پێناسەی دیموکراسیەتێکی مەزاجیمان بۆدەکات، لە کۆمەڵگا رۆژهەڵاتیەکاندا ئەو چەمکە واتە دیموکراسی بە شێوە ئەقلانی و ماتریالیستیەکەی پێناسەی بۆ نەکراوە ئەوەی کە هەیە لە بیرکردنەوەی تاکی ڕۆژهەڵاتیدا تەنها (دیموکراسیەتی زۆرینە)یە‌ کە ئەوەش ناتوانێت تۆسقاڵێك ئەو چەمکە وەك خۆی ببینێت و بیناسێنێت، زۆر جارخواستی زۆرینە ئەگەر هەڵگری تێزو ئاوەزێکی سیاسی کامڵ نەبێت دەتوانێت ڕێکارەکانی دیموکراسی بەو ئاراستانەدا ببات کە بیرکردنەوەی خۆی دەیخوازێت نەوەك و کۆمەڵگاو بنەماکانی سیستێمێکی تەندروستی سیاسی، هەروەك و ئەوەی نمونەمان زۆرە لە مێژووی سیاسی کۆمەڵگاکاندا.

ئێمەی ڕۆژهەڵاتی کە نەتوانین ماچی ئازادانەی کچ و کوڕێك لە سەرشەقام قبوڵ بکەین، کە نەتوانین دەستگرتنی دوو گەنج لە ناو باخەکاندا بە ئاسایی وەربگرین ئیتر بۆ ئەوەندە درۆزنانە ڕۆمانسیەت لەگەڵ دیموکراسیدا دەکەین، چۆن دەکرێت لە ژێر سێبەری

ئەو هەموو قەهرو پەنگخواردویەدا کە بە درێژایی مێژوو تیایدا دەژین ئێستا بڵێین ئێمە دەمانەوێت دیموکراسی بین!!، ڕاستیەکەی دیموکراسیەت ناتوانێت ببێتە سارێژی هەموو ئەو برینە هەلاهەلایانەی ناو دەروون و ڕوانینمان، دیموکراسیەت ناتوانێت کەلاوە وێرانەکانی ناو زیهن و ئەقڵمان بنیاد بنێتەوە ئەوەی کە بە درێژایی بوونمان لێمان دەڕوخێندرێن .

ئیتر وا باشترە سەرمایەداری ئەو چەمکە لە بازارەکانی خۆیدا بکێشێتەوە و لە بەرامبەردا قەرەبوی قوربانیەکانی کاڵای دیموکراسی بکاتەوە کە بۆ ئازادی مر□ق لە بەرامبەر گەلانی ڕۆژهەڵاتدا جەنگێکی وێرانکەر و بێئامانی بەرپاکردووە .